

har vi ment, at der i Virkeligheden tildeles de stedlige Organisationer saa stor en Myndighed med Hensyn til disse Laan — det er dem, der indstiller, anbefaler og bringer det hele frem —, at der ikke kan være Tale om, at de ikke faar en tilbørlig Indflydelse paa Laanene. Men da det drejer sig om et saa overordentlig betydeligt Beløb som 10 Mill. Kr., og da der paa Grund af den korte Tid kun er givet saa faa Regler, er det ganske rigtigt, at den Autoritet, som til syvende og sidst bevilger Laanene, i sidste Instans bliver den højtærede Landbrugsminister, men efter Indstilling af Laanebestyrelsen, og at denne Laanebestyrelse derfor atter bør sammensættes saaledes, at den staar ganske upartisk overfor det hele. Det har vi ment vil bedst kunne naas ved, at Formanden udnævnes af Landbrugsministeren — eventuelt af Handelsministeren, hvis man træffer en lignende Ordning for Haandværks og Handels Vedkommende —, og at saa det ene af de to Medlemmer vælges af Folketinget, det andet af Landstinget. Der er jo intet i Vejen for, at disse Valg kan foregaa umiddelbart efter Lovens Vedtagelse og af den nuværende Rigsdag, og man kunde godt fra Folketingets Side indsætte en Husmand, hvilket jeg vilde finde rimeligt. Derigennem vilde der altsaa ogsaa kunne komme en Husmand ind i den overordnede Laanebestyrelse. Det er i alt Fald rigtigt, at denne bliver sammensat paa en saadan Maade, at Sammensætningen ikke bliver for ensidig, og saaledes, at det pointeres, at det er Statsmagten, der bevilger disse Laan, og at det skal være Repræsentanter for Statsmagten, der sidder i Laanebestyrelsen.

H. P. Hansen (Randers Amts 1ste Valgkreds): Jeg kan ikke nægte, at det forbavser mig noget, at Venstre har fundet sig beføjet til at stille disse Ændringsforslag til Lovforslaget, som jeg synes, den ærede Ordfører for Venstre (N. Neergaard) udtalte sig med megen Velvillie om ved første Behandling i Eftermiddags. Jeg troede virkelig, at Hensigten med de velvillige Ord, som det ærede Medlem udtalte, var, at Lovforslaget skulde gaa glat igennem Rigsdagen; men nu synes jeg at kunne læse det modsatte ud af Ændringsforslagene og ud af det ærede Medlems Udtalelser, thi det forekommer mig, at man her fra Venstres Side søger intet mindre end at rejse et Stridsspørgsmaal, idet man kræver, at Landboforeningernes anbefaling skal søges. Det er i Virkeligheden den

gamle Strid mellem Husmandsforeningerne og Landboforeningerne, og paa Sagens nuværende Stadium synes det mig ubetimeligt at rejse den Strid, hvis man virkelig fra Venstres Side har god Villie til at faa dette lille, men betydningsfulde Lovforslag gennemført i denne Samling. Jeg maa derfor anbefale at stemme imod Venstres Ændringsforslag. Jeg tror heller ikke, at Venstre selv kan være tjent med det Forslag. Den Tale af det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) om de mange Tusinde Husmænd, som staar i Landboforeningerne, synes jeg ikke betyder saa meget. Jeg kan ikke se, at der udøves nogen Uret mod Husmændene ved, at man lader dem henvende sig til Husmandsorganisationerne om denne anbefaling. Jeg er bange for, at Venstres Forslag vilde give Anledning til ikke saa lidt Misforstaaelse og maaske nogen Strid om Kompetence i adskillige Tilfælde.

Naar Mindretallet i Udvalget stiller et Ændringsforslag om, at ikke de danske Husmandsforeningers Bestyrelse, men Rigsdagens to Ting skal vælge de to Medlemmer til Landsudvalget, tyder det, synes jeg, paa en Mistillid til Husmandsorganisationerne. Der er jo her paa Rigsdagen givet meget store Bevillinger til Landbruget, som Landboforeningerne administrerer, uden at man derfor har fundet sig beføjet til at forlange, at de skal administreres under Kontrol af Rigsdagen. Derfor synes jeg, at ogsaa dette Ændringsforslag er uheldigt. Om det kan give Anledning til, at hele Lovforslaget strander, kan jeg jo ikke vide noget om. Jeg vilde meget beklage, hvis noget saadant skulde ske, og jeg tror ogsaa, at Venstre selv vilde faa Anledning til at beklage det. Ogsaa det Ændringsforslag maa jeg anbefale mit Parti at stemme imod. Det forekommer mig heller ikke, at man stiller lignende Fordringer til anbefalinger for de 5 Millioner, der skal ydes til den mindre Handel og det mindre Haandværk. Ganske vist skal ogsaa her to Medlemmer af Rigsdagen være medbestemmende, men paa dette Omraade er der jo ikke noget at strides om, de mindre Haandværkere henvender sig her til det mindre Haandværks Organisationer og den mindre handlende til den mindre Handels Organisationer. Der kan ikke som for Landboernes Vedkommende være Spørgsmaal om, hvorvidt man skal have sin anbefaling gennem Husmandsforeningerne eller gennem Landboforeningerne.

Alt i alt synes jeg, at man er inde